Zápis z porady profesionálních knihovníků okresu Zlín

Datum: 16. září 2026
Místo: Městská knihovna Luhačovice

Přítomni: Bieberlová, P., Bravená, S., Heinzová, T., Kadlecová, L., Kaňka, J., Kapustová, J., Kuncová, M., Pekárková, H., Sobotíková, K., Svobodová, Z., Tomancová, J., Viceníková, R., Zbíralová, V.
Omluveni: Nášel, P., Klabačková, G., Sojová, J., Vávrová, J.

Knihovna Luhačovice – zkušenosti a inspirace, exkurze v městské knihovně, T. Heinzová

Ohlédnutí za pololetními kontrolami RF, PhDr. Zuzana Svobodová

- Poděkování za spolupráci při pololetních návštěvách.
- Více viz přiložená prezentace.

Co přinesly Knihovny současnosti? Postřehy z konference, Ing. Jan Kaňka, PhDr. Zuzana Svobodová, Ing. Jana Tomancová

- Poprvé získala konference záštitu prezidenta České republiky.
- Knihovny stále patří k institucím, kterým lidé stále věří, napříč politickým spektrem.

Demokracie, občanská společnost a odpovědnost veřejných institucí v měnícím se světě: debata Zuzany Čaputové a Erika Taberyho, moderuje Tomáš Foltýn

- Více než k živému člověku se dneska obracíme k publiku na sociálních sítích, změnila se situace ve společnosti. Problém nastává pokud člověka s jiným názorem požadujeme za nepřítele. Ze společnosti se vytrácí schopnost dialogu.
- Lidé však stále touží žít ve společnosti, v kontaktu.
- Všechny instituce, které vytvářejí prostor pro živou diskuzi, živý kontakt, by měly být podporovány.
- Veřejné instituce nemají být morálně a eticky neutrální, mají být politicky neutrální.
- Poptávka po pravdivých informacích je, ale každý má jiný názor na to, co je pravdivá informace. Část veřejnosti, někdy částečně, někdy úplně, se snaží před informacemi stáhnout. Je pozorován ústup do osobního světa, což je pro demokracii nebezpečné. Ale informací je už tolik, že to dělá čím dál více lidí.
- Technologie – ze světa přicházejí znepokojivé zprávy, že lidé přestávají číst, přestávají chápat psaný text. Data z USA – změna v mozku, změna schopnosti pochopit psaný text. Obrovský nárůst depresí a úzkostí. Jiný obraz reality, komplikace při osobních setkáních. Nové technologie jsou schopné zprostředkovat informace, ale snad nikdy nebudou schopné nahradit osobní kontakt. Doufejme, že se po nějakém čase budeme vracet k osobní komunikaci a osobním setkáním.

Medaile Z. V. Tobolky

- PhDr. Petr Mašek – za celoživotní práci v českém knihovnictví
- Mgr. Barbora Čižinská – za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví (Bookstart)
- Mgr. Veronika Chruščová – za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví
- Ing. Jana Tomancová – za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví

Z prostoru k akci – knihovna jako aktér demokracie a čtení, Susanne Gilling, Lisbeth Overgaard Nielsen

- Knihovnice z knihovny v dánském Aarhusu.
- Služby knihovny jsou zdarma, vybírají jen upomínky, ale ne u dětí do 14 let. Aby se děti nevyhýbaly knihovně ze strachu z pokut. 2,4 milionu návštěvníků ročně. Svou síť knihoven ve městě nazývají demokratickou infrastrukturou. Všichni obyvatelé jsou vítáni.
- Bezdomovectví – v blízkosti se nachází azylový dům pro bezdomovce. Ti často zažívají to, že jsou ve městě velmi viditelní, ale jejich hlasy jsou "neviditelné". Navázali proto s tímto útulkem spolupráci, vytvořili most mezi knihovnou a bezdomovci. Najali pletařku, bývalou bezdomovkyni, která nyní pracuje jako sociální pracovnice, a ta pomáhá vytvořit spojení a důvěru mezi lidmi bez domova a knihovnou.
- Demokracie není ohrožena pouze dezinformacemi nebo politickou polarizací, je ohrožena naší neschopností představit si, jak vypadá život z pohledu jiné osoby, kdy lidé nemají pocit, že na názoru jiné osoby záleží, nebo když ztratíme schopnost porozumět zkušenostem odlišných od těch našich.
- Akce pro děti na podporu demokracie. Zavedli dětem volby, aby věděli, co to jsou volby, co to znamená volit, co se při nich děje, atd. Trénují demokracii. Pomáhají školám posilovat studentské rady. Úkolem knihovny je učinit demokracii srozumitelnou, neříkat dětem nebo mladým lidem, co si mají myslet, ale dát jim v tomto ohledu sebevědomí.
- Čtení a demokracie – schopnost číst a mít vlastní názor je nezbytné k tomu, aby člověk měl svůj hlas. Schopnost číst je základem pro dobrý život, vzdělání a úspěch v životě.

Čtou víc než vy, jen ne vaše knihy, Jakub Roh

- Jakub Roh bude přednášejícím na krajském semináři, který proběhne 14. 10. v KKFBZ.

Když jste pro každého, nejste pro nikoho. Proč si knihovny musí vybrat, Honza Páv

- 94 % lidí důvěřuje knihovnám, nejvíc ze všech institucí.
- 56 % lidí říká, že knihovny nabízejí nic jiného, než co by našli online.
- Hypotéza: knihovny zůstaly u poslání a myslely si, že to pro komunikaci stačí.
- Na jedné straně stojíme za organizacemi, které jsou pro všechny, ale je to úplně něco jiného, kam dnes směřuje tvorba značek.
- Pokud chceme budovat dobrou značku, musíme hledat odlišující myšlenku. Hodně ambiciózní a těžké. Nepokryje celé poslání, něčeho se musíme vzdát.

Otevřená kniha: jak knihkupectví Luxor komunikuje na sítích, Radek Blažek

- Poznat svoje publikum a zjistit, co funguje, snažit se oslovit co nejširší publikum, bavit se s lidmi a bavit se.
- Profi vybavení může být na škodu, chceme něco osobního, ne reklamu. Udělat si z toho srandu, zapojit kolegy.
- Lidi chtějí lidi. Využít zaměstnance, kolegy, zákazníky, využít, že každý je jiný, pracovat s jejich zkušenostmi, historkami.

- Je důležité sledovat komentáře – odpovídat, držet „tón hlasu“, zpětná vazba, zdroj inspirace. Když napíšu a nikdo neodpoví? Trapas.
- Videa frčí – nejrychleji rostoucí druh obsahu, tiktokizace Instagramu, větší prostor něco sdělit, ale jsou mnohem náročnější na výrobu, zabere více času než jen vyfocení knih. Důležité je dávat videa ve správném čase, ne dopoledne, když jsou všichni v práci a video si pustí bez zvuku, ale spíše pozdě odpoledne až večer.
- Důležité je sdělení, dobrý obsah uspěje ráno večer, lidé se chtějí bavit, vzdělat, nahlédnout pod obálku.
- Sociální sítě nejsou nafukovací, vhodné pro všechny sdělení, všespásné.

Branding veřejné kulturní instituce, Martina Košanová

- 237 osob se zúčastnilo dotazníkového šetření.
- Knihovna je stále vnímána jako “půjčovna knih” nebo klidné studijní místo. Ale také spíše pro starší lidi a zastaralá instituce
- Co veřejnost na práci knihoven nevidí: práci, kterou není vidět navenek, ale skrývá se za každou půjčenou knihou, službou, akcí. Představa, že se vše děje tak nějak sama od sebe. Srovnané knihy, připravené akce. Veřejnost netuší, co děláme za zavřenými dveřmi. Za tou samozřejmostí je obrovské know-how.
- Značka knihovny nevzniká v logu. Vzniká v hlavě člověka, který právě odchází dveřmi.

O hvězdách víš hovno – jak young adult knížka spojila generace, Petr Hanel

- Mileniálové a jiné starší generace nemohou správně vyhodnotit, které knihy young adult se mohou mladším generacím líbit.
- Ve světě filmu upadá doba adaptací komiksů, a směřuje ke knižním adaptacím a adaptacím her. Knihy z herních světů. Už mají svou cílovku a zaručené diváky. Někteří mladí se spíše první podívají na film a seriál, a potom se jim kniha lépe čte.

Workshop Jak chytit čtenáře na útěku? – praktické rady pro odborné texty v digitální době – Filip Rožánek

- Průměrná soustředěná pozornost v roce 2015 byla 8 sekund (kanadská studie), od té doby se zkrátila průměrná doba pozornosti na internetu, nyní jsme zhruba na 5 sekundách, kdy je potřeba člověka udržet na webu.
- s rozvojem AI se mění i to, jak lidé nacházejí obsahy, stoupá podíl uživatelů, kteří se z vyhledávání už neprokliknou na cílové stránky, spokojí se s odpovědí AI nebo zůstávají jen v AI aplikaci a pracují jen s informacemi uvnitř aplikace. Radikálně se zužuje okno, kde můžeme uživatele zaujmout a polapit a nalákat na vlastní obsah.
- Pohyb lidského oka u digitálních zdrojů kopíruje písmeno F
- Je třeba vycházet z toho, že obrazovky jsou čím dál užší, přesun k mobilům
- Facebook čím dál víc snižuje viditelnost stránek a skupin a zviditelňuje obsah vašich přátel. Podporuje šíření obsahu, který vyvolává emoce. Existuje klička ven z algoritmu – populárně vědecké zajímavosti a nostalgie. Nejvíc zobrazení a příspěvků měl post o seriálu Sandokan.
- Email je poslední komunikační kanál, který ještě neovlivňují algoritmy (a Newsletter).
- Naprostá většina uživatelů nečte víc než titulek
- PDF cílí na odlišné čtenáře. Na jednodušších zařízeních s Androidem se dokument v PDF vždy neotevře.

Jakmile budou zveřejněna videa z konference, pošleme odkaz s doporučením, která videa nepřehlédnout.

Informace zástupců profesionálních knihoven

Brumov

- Oslavy 100 let Ludvíka Vaculíka – dvoudenní program – pátek divadelní představení HaDivadla Sekyra, sobota odhalení pamětní desky a literární program, promítání filmů Valašský snář, účast: syn Jan Vaculík, Břetislav Rychlík, Josef Holcman, Helena Klímová (manželka Ivana Klímy) a jeho přátelé.
- Odstranění starých koberců: dětské oddělení, oddělení pro mládež, chodba a kancelář, v dětském oddělení nové kusového koberce.
- Na konci července instalace biblioboxu z dotace VISK 3, od prvního dne využitý, spousta kladných ohlasů od čtenářů.
- Na konci září ukončí provoz pobočka Sidonie.
- Nedašov – vyřazení 458 úbytků.
- Nedašova Lhota – přeštítkování pohádek a lehká reorganizace fondu

Halenkovice

- Knihovna přes léto celou dobu otevřeno. Velké vyřazování.
- Tvořivé dílny, klub Sovička – chodí noví malí čtenáři, klub bude pokračovat.
- *Pasování prvňáčků* – 32 dětí.
- Spolupráce z MŠ, ZŠ a družinou, nachystány tematické besedy.
- VU3V – letos poprvé, hlásí se první zájemci.

Jižní Svahy

- Přes léto cyklus programů pro děti 8 akcí, 148 účastníků. Pohádkové stezky připravené v dětském oddělení se zúčastnilo 78 účastníků.
- V dospělém oddělení je nově klimatizace. Velká pomoc, protože při tropických vedrech bylo v oddělení až 30 stupňů.
- Školy si začínají domlouvat besedy, kromě ZŠ Okružní se ozvala netradičně i ZŠ Komenského – Otrokovice, ZŠ Dřevnická.
- Začínají programy *Kostkáček* – každý první čtvrtek v měsíci, *Dopoledne pro rodiče s dětmi* – každé poslední úterý v měsíci (kromě prosince 15. 12.).
- Na podzim se budou konat v dospělém oddělení dva semináře organizované Z. Zendulkovou:
  22. 9. *Jak se vyhnout finančním pastem – bezpečně a jistotou*, od 16.30
  6. 10. seminář na téma AI, 16:30

RF

- 15. července proběhla revize v Březůvkách, nedohledáno 9 knih, větší množství navrhnuto k vyřazení
- 9. září proběhla revize v Doubravách, zatím nedohledáno 15 knih, dohledává se
- 22. července jsem byla s Janou Vrtělkovou na metodické cestě v Sehradicích, kde jsme se setkaly s paní knihovnicí i starostou.
- Během července a srpna zpracováno pro 8 obcí 340 nových knih, vyřazeno bylo 591 knih z 3 obecních knihoven.

Luhačovice

- Výměna světel, snížení stropu, celý fond byl vystěhován do spodního patra. Neplánovaně vymalováno na bílo. Aktualizace fondu.
- Sanace vstupních prostor, v plánu výmalba.
- Nové značení regálů, orientační systém.
- Návštěva komise Městské knihovny roku.
- Zahájení festivalu Písní a tancem – 17. 9. 2026.
- VU3V.
- Zapojení do spousty celostátních akcí – Čti za národňák, Ptejte se knihovny.
- Velké vyřazování v Pozlovicích, revize.
- Aktualizace fondu v Biskupicích.

Otrokovice

Obecní knihovny:

- Vyřazování v Hostišové a v Mysločovicích. Zjistilo se, že v Hostišové není v PC nahráno loňské vyřazování. Řeší se s KP SYS.
- Zápis knih na Machové a v Hostišové.
- Aktualizace v Mysločovicích.

Akce v městské knihovně:

- 21. 9. Projekt spisovatelé do škol – letos se spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou.
- 22. 9. – Přednáška Maroko – Baťov, spolu s ochutnávkou pokrmů.
- 29. 9. – 30. 9. – Burza knih
- 2. 9. – Pasování čtenářů v obřadní síni s paní starostkou.
- 7. 10. – Josef František a Český čtyřlístek – českoslovenští letci.

Napajedla

- Proběhla revize na Žlutavě i vyřazování.
- Vyřazování proběhlo i v městské knihovně.
- V červenci proběhlo setkání s knihovnicemi z regionu.
- Letní kvíz – *O Hurvínkovi*, navazuje jako beseda pro základní školy.
- 26. 9. – Svatováclavské slavnosti, knihovna otevřena.
- Kurz – *Digitální sebejistota* – Práce s notebookem.

- *Ověřování informací hrou* – spolupráce s Nadací Tomáše Bati.
- *S knihou hrátky* – sensory play.

Slušovice

Obecní knihovny:

- Hrobice – zpracování nových knih. S novým vedením obce bude potřeba projednat přístup ke knihovně, chodba je plná věcí k bytům.
- Želechovice – v plánu nová knihovna ve zrekonstruovaných prostorech. Stále se řeší překážky.

Městská knihovna

- Knihovna o prázdninách vymalována.
- Přechod na vyšší systém Verbis 2. Snad už jsou chyby vyladěny a bude vše fungovat.
- 650 obalených učebnic.

Vizovice

Obecní knihovny:

- Probíhají nákupy nových knih.
- V Uble je v plánu revize KF po volbách, zároveň proběhne velké vyřazování knihovního fondu. Snad vyjde také zavedení výpůjčního systému.

Městská knihovna:

- Brigádnice – balení knih i výpůjční systém.
- Proběhla revize KF ve Vizovicích. Pouze dvě nenalezené knihy.
- Řešení dotací z VISK3 – Zádveřice (e-knihy), Vizovice (zapojení do Knihovny.cz).
- 10. výročí přestěhování knihovny do nových knih.
- *Sběrači trnek* – dospělá verze Lovců perel.
- VU3V – důležité místo, kde se mohou senioři potkat.

Vzdělávání v KKFBZ

- **22. září 2026 Knihovník 4.0. II**., Martin Richter (Aignos), přihlášeno 15 účastníků, ještě volná místa.
- **30. 9. 2026 Chytře mezi fakty**, Kamila Plisková, přihlášeno 13 účastníků
- **20. 10. 2026 Kolektiv bez napětí** (P. Sucháček), OBSAZENO – přijímáme náhradníky
- říjen 2026 **Registr Českých knih** (L. Maixnerová a p. Záviška NK ČR, on-line), termín v jednání.
- **5. 10. 2026 Zahájení podzimního běhu Minima obecního knihovníka** – aktualizovaný a více interaktivní kurz.

Různé

- 14. října – Krajský seminář pro pracovníky profesionálních knihoven – https://www.kfbz.cz/mladi-ctenari-velke-vyzvy-knihovna-teenageri
- 11. listopadu proběhne **Seminář pro knihovníky okresu Zlín** – https://www.kfbz.cz/seminar-pro-knihovniky-okresu-zlin-2026

- Své akce k **Týdnu knihoven** prosím zaregistrujte na stránky – https://tydenknihoven.cz/, především kvůli lepší propagaci knihoven v ČR. Formulář – https://tydenknihoven.cz/pridat-akci/
- **Dotazníkové šetření** – bude probíhat od října 2026 do konce února 2027. Prosba o spolupráci (distribuce do knihoven, na obecní úřady, umístění na web, propagace). Rozeslán bude odkaz na dotazník a plakátky s QR kódem.
- Termín další porady bude upřesněn.

Zapsala: Zuzana Svobodová
22. 9. 2026